

GAZDASÁGI TÁJÉKOZTATÓ

2023. IV. NEGYEDÉV

Makro Pálya

A magyar gazdaság teljesítménye, KSH gyorstájékoztatók tükrében: A KSH legfrissebb gyorstájékoztatóiból származó adatok alapján megállapítható, hogy a magyar gazdaság 2022 második felében csúszott bele a recesszióba, és meggyőzően csak a tavalyi harmadik negyedévben lépett ki belőle. A reálbérek csökkenése, az ipari konjunktúra lanyhulása, az állami és magánberuházások zsugorodása egyaránt hozzájárult a gazdasági visszaeséshez. 2023 utolsó negyedévében az Európai Unió GDP-je 0,3, míg az eurozónáé 0,1 százalékkal bővült. A hazai GDP negyedéves alapon is stagnált a negyedik negyedévben.

2023 egészében a magyar GDP értéke folyó áron **75 044 milliárd forint** volt, a nyers adatok alapján **volumene 0,9%-kal**, a szezonálisan, naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok alapján **0,7%-kal csökkent éves alapon**. Az EU-ban és az euroövezetben átlagosan 0,5 százalékos növekedést mértek, amelytől a hazai adat 1,2 százalékponttal maradt el.

A **termelési oldalon** a mezőgazdaság hozzáadott értéke 68,5%-kal nőtt, miközben a szolgáltatásoké 1,6, az iparé 5,2, az építőiparé 5,6%-kal csökkent. A GDP volumenét a mezőgazdaság teljesítménye 2,2 százalékponttal növelte, míg az építőipar 0,3, a szolgáltatások 0,9, az ipar 1,0 százalékponttal mérsékelte.

A **felhasználási oldalon** a háztartások tényleges fogyasztása 1,2, a közösségi fogyasztás 1,0%-kal csökkent, ezek együttes eredményeként a végső fogyasztás volumene 1,2%-kal alacsonyabb lett. A bruttó felhalmozás 14,4, ezen belül a bruttó állóeszköz-felhalmozás 8,7%-kal visszaesett. Az export volumene 0,1, az importé 5,1%-kal csökkent. A felhasználási oldalon a végső fogyasztás 0,8, a bruttó felhalmozás 4,9 százalékponttal járult hozzá a bruttó hazai termék 0,9%-os csökkenéséhez, míg a külkereskedelmi forgalom egyenlege összességében 4,8 százalékponttal növelte a gazdaság teljesítményét.

2023-ban a fogyasztói árak átlagosan 17,6%-kal nőttek, ezen belül a legnagyobb mértékben az élelmiszerek drágultak: 25,9%-kal. A háztartási energia ára 22,1, az egyéb cikkek, üzemanyagoké 18,6, a szeszes italok, dohányáruké 15,4, a szolgáltatásoké 13,2, a ruházkodási cikkeké 8,3, a tartós fogyasztási cikkeké 5,6%-kal emelkedett. A fogyasztói árak a nyugdíjas háztartások körében átlagosan 18,3%-kal nőttek.

2023. január és december között **az export értéke 149,2 milliárd euró** (57,0 ezer milliárd forint), az import 140,0 milliárd euró (53,5 ezer milliárd forint) volt. A 2022. évi adatokhoz viszonyítva a kivitel volumene 2,5%-kal emelkedett, míg a behozatalé 3,5%-kal mérséklődött. A termék-
külkereskedelmi mérleg 18,3 milliárd euróval javult, a többlet 9,2 milliárd eurót tett ki.

A külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonal a kivitelben 0,3, a behozatalban 6,6%-kal csökkent a megelőző év azonos időszakához mérten. A cserearány 6,7%-kal javult. A forint az euróhoz képest 2,4, a dollárhoz viszonyítva 5,3%-kal értékelődött fel.

A kormányzati szektor 2023. évi GDP-arányos hiánya 6,7%-os volt, ami 5018 milliárd forint. Az egyenleg az előző évinél 911 milliárd forinttal kedvezőtlenebb, GDP-arányosan közel 0,5 százalékponttal romlott.

A kormányzati szektor adóssága – a Magyar Nemzeti Bank adatai alapján – 2023 végén 55 134 milliárd forintot, a GDP 73,5%-át érte el. 2023-ban a kormányzati szektor bevétele 31 814 milliárd forint, kiadása 36 832 milliárd forint volt.

A beruházások volumene 2023 a nemzetgazdasági beruházások volumene 8,5, ezen belül az építési beruházásoké 15%-kal csökkent, ugyanakkor a gép- és berendezésberuházásoké 1,6%-kal nőtt. A beruházások 54%-át jelentő, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások körében 6,4%-kal maradt el, míg a költségvetési szerveknél 13%-kal bővült a beruházási teljesítmény. Ez utóbbinak elsősorban technikai oka van (lásd az 1. lábjegyzetet).

Az év egészét tekintve öt nemzetgazdasági ág kivételével csökkentek a beruházások. A legjelentősebb beruházó ágak közül a teljesítményérték 32%-át realizáló feldolgozóiparban 4,5%-kal bővült, ezzel szemben a 20%-át képviselő ingatlanügyletek ágban 18%-kal visszaesett a beruházások volumene. A nemzetgazdasági beruházások 11%-át jelentő szállítás, raktározás területén 11%-kal csökkent a volumen. Ez a három nemzetgazdasági ág a beruházások értékének több mint hattizedét tette ki. A negyedik legnagyobb beruházó területnek számító kereskedelemben kisebb lett a volumen (-14%), ugyanakkor a közigazgatásé 4,5%-kal bővült. A hatodik legnagyobb részarányú mezőgazdaság fejlesztései 17%-kal visszaestek.

A kiskereskedelem volumene jelentősen 7,9%-kal kisebb lett. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben 4,6, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 6,4, az üzemanyag-kiskereskedelemben 19,5%-kal visszaesett az értékesítés volumene.

A foglalkoztatás terén az adatok 2023-ban pozitívabb képet mutattak. **A foglalkoztatottak létszáma 29 ezer fővel, 4 millió 724 ezerre nőtt.** Az elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 25 ezer fővel, a külföldi telephelyen munkát vállalóké 12 ezerrel bővült, míg a magukat közfoglalkoztatottnak vallók létszáma 8 ezerrel csökkent. A foglalkoztatottak közül **4 millió 604 ezren tartoztak a 15–64 évesek körébe**, a korcsoport foglalkoztatási rátája 0,4 százalékponttal, 74,8%-ra nőtt. A férfiak körében 0,2 százalékponttal, 79,0%-ra, a nők esetében 0,6 százalékponttal, 70,5%-ra emelkedett.

A fő korcsoportok közül a 15–24 éves fiatalok, illetve a 25–54 évesek foglalkoztatási szintje lényegében nem változott, ugyanakkor **az 55–64 éves korcsoportban jelentős növekedés volt** megfigyelhető, foglalkoztatási rátájuk 3,6 százalékponttal, 69,1%-ot ért el.

2023. január és december között a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **bruttó átlagkeresete** 571 200 forint volt. A **nettó átlagkereset** kedvezmények nélkül 379 800, a kedvezményeket figyelembe véve 393 700 forintot ért el. A **bruttó, a kedvezmények nélkül számított nettó átlagkereset**, valamint a kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset egyaránt 14,2%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az átlagkereset változását befolyásolta a 2022 februárjában a honvédelmi és a rendvédelmi hivatásos állományoknak kifizetett, havi illetménynek megfelelő szolgálati juttatás, az ún. fegyverpénz. Ennek hatását kiszűrve a

bruttó átlagkereset és a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset növekedése egyaránt 1,3 százalékponttal lenne magasabb. A **reálkereset** 2,9%-kal csökkent a fogyasztói árak előző év azonos időszakához mért, 17,6%-os növekedése mellett.

A **kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset mediánértéke** 312 600 forintot ért el, 15,9%-kal felülmúlva az előző év azonos időszakit.

Összegzés

Az adatok alapján **Magyarország gazdasági teljesítménye 2023-ban vegyes képet mutatott**. A GDP értéke folyó áron nőtt, azonban volumene csökkent, ami részben az ipar és az építőipar visszaesésének tudható be. A külkereskedelmi forgalom javulást mutatott, ami a kisebb importnak és a növekvő exportnak köszönhető. Emellett a beruházások csökkentek, és a kiskereskedelem volumene is jelentősen visszaesett.

A foglalkoztatás terén pozitív változások történtek, a foglalkoztatottak száma nőtt, különösen az idősebb korcsoportokban. A keresetek átlagosan emelkedtek, bár **a reálkeresetek csökkentek** a magas infláció miatt. A kormányzati szektor hiánya nőtt, és az államadósság is tovább emelkedett. Az államháztartás terén folyamatos erőfeszítéseket tesznek a fiskális egyensúly fenntartására. Az adóbevételek növekedése és a költségvetési kiadások szigorítása segít az államháztartási hiány mérséklésében.

A **kiskereskedelem volumene visszaesett**, különösen az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben, a magas infláció és a csökkenő reálbér kettős következtében.

A 2023-as évben a gazdaság működésében megfigyelhetők voltak kedvezőtlen tendenciák, mint például a GDP volumenének csökkenése és a beruházások visszaesése, miközben pozitívumok is tapasztalhatók, például a foglalkoztatás növekedése és a külkereskedelmi mérleg javulása. Fontos azonban figyelembe venni az inflációs nyomást és a kormányzati hiányt is a gazdasági helyzet teljes képének megértéséhez.

Gazdasági kitekintő

2024-ben és 2025-ben várhatóan fokozatos gazdasági fellendülésre számíthatunk, amelyet a GDP-növekedés ütemének várható emelkedése is jelez. A prognózisok szerint 2024-ben 2,4%, majd 2025-ben már 3,6%-os növekedés várható, ami összhangban áll az őszi előrejelzésekkel. Az infláció és a kamatlábak várható csökkenése tovább erősítheti ezt a trendet. Az év végén bevezetett 15%-os minimálbér-emelés jelentős jövedelemnövekedést hozott a háztartásoknak, miközben a foglalkoztatottság is stabil maradt, a munkanélküliségi ráta decemberben 4,2% volt. A reáljövedelem emelkedése és a javuló fogyasztói bizalom ösztönző hatással lehet a háztartási fogyasztásra.

A jegybank már reagált az infláció enyhülésére a kamatlábak csökkentésével, ami elősegítheti a beruházások fokozatos fellendülését. Az új, külföldi tőkebefektetésekből (FDI) származó projektek tovább növelhetik az exportot a következő időszakban. **Magyarország gazdasági kilátásai továbbra is érzékenyek a globális befektetői hangulatra.** Az ország különösen érintett lehet az energiaárak változásaiban és az esetleges energiaellátási zavarokban, mivel nagymértékben függ az energiainporttól, és csak korlátozottan képes diverzifikálni az energiabehozatalát rövid távon, hosszabb távon, viszont már érzékelhető lesz az eddig meghozott intézkedések pozitív hatása.

Az innováció és a kutatás-fejlesztés beruházásai létfontosságúak a gazdasági versenyképesség javításához. Új technológiák fejlesztése és innovációs projektek támogatása segíti a vállalkozói szektor növekedését és új munkahelyek teremtését. Fontos cél a fenntarthatóság és a zöld gazdaság felé való elmozdulás is. A megújuló energiaforrások és környezetbarát megoldásokra való áttérés segíthet a klímaváltozás elleni küzdelemben, az ökológiai lábnyom csökkentésében és a fenntartható gazdaság kiépítésében. **Magyarország gazdasági fejlődése folyamatos figyelmet és intézkedéseket igényel.** A gazdaság diverzifikálása, az innováció támogatása és a fenntarthatóságra való átállás kulcsfontosságú tényezők a hosszú távú gazdasági stabilitás és fejlődés eléréséhez.

Forrás

[GDP](#)

[Külkereskedelmi termékforgalom](#)

[A kormányzati szektor egyenlege](#)

[Ipar](#)

[Kiskereskedelem](#)

[Fogyasztói árak](#)

[Foglalkoztatottak](#)

[Keresetek](#)

[Beruházások](#)

[Európai bizottság 2024. téli Gazdasági előrejelzés](#)

[Az MNB Inflációs jelentése](#)

[Az IMF előrejelzése](#)

[Az OECD előrejelzése](#)

[A Világbank előrejelzése](#)

<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/661f109500bf58fa36a4a46eeace6786-0050012024/original/GEP-Jan-2024.pdf>